

Aan de slag met Talent for Teaching

Een draaiboek

Editie
Brussel

1 Talent for Teaching: iets voor jou?

- Sta je met passie voor de klas?
- Wil je je leerlingen ook goesting doen krijgen in lesgeven?
- Wil je mee zorgen voor meer leerkrachten en een meer diverse leerkrachtenkamer?

Dat kan met Talent for Teaching.

Laat tot 10 leerlingen uit de derde graad secundair proeven van het leven voor en in de klas, goed begeleid én netjes vergoed. Een mooi opstapje naar de leerkrachtenopleiding. Want lestaalent kan niet vroeg genoeg ontdekt en gestimuleerd worden.

Spreekt Talent for Teaching je aan? Heb je zin om je in dit project te smijten? Dit draaiboek wil je inspireren en handvaten aanreiken. Je vindt in dit draaiboek inhoudelijke en praktische inspiratie over starten met Talent for Teaching. De inhoud is gebaseerd op de ervaringen uit drie proefprojecten in Brusselse scholen.

Eerst krijg je een overzicht van Talent for Teaching. Daar zie je op een tijdlijn de verschillende stappen – van nadenken of Talent for Teaching iets voor jou is tot en met de evaluatie en uitbetaling van de vrijwilligersvergoeding aan de leerlingen.

In het volgende deel kom je meer te weten over hoe je een project als Talent for Teaching vorm kan geven. Hoe start je aan zo'n project? Wie betrek je erbij? Wat is belangrijk in de planning? Hoe begeleid je leerlingen? Deze en andere vragen komen aan bod. Je vindt ook allerlei tips en tricks die de leerkrachten en leerlingen uit het proefproject graag met je delen.

Talent for Teaching heeft ook enkele praktische, administratieve kanten. Alle nodige informatie over je subsidiedossier, de financiële steun voor de school en vrijwilligersvergoedingen, verzekeringen, de rol van ouders en de evaluatie van het project is uitgeschreven in dit draaiboek. Enkele FAQ's geven antwoord op je misschien prangende vragen.

In dit draaiboek vind je ook een aantal inspiratiewijzers. Dat zijn voorbeelddocumenten die je op verschillende momenten kan gebruiken. Of ook niet natuurlijk, het is absoluut niet verplicht met deze documenten aan de slag te gaan. Ze zijn enkel bedoeld om je al wat op weg te zetten. Op www.talentforteaching.be vind je bovendien een startpakket met kant-en-klare modules om je leerlingen voor te bereiden.

Krijgt je school al ondersteuning van het Onderwijscentrum Brussel (OCB)? Dan kan je op je onderwijsondersteuner rekenen voor dit project. Bespreek samen je wederzijdse verwachtingen en de rol van je onderwijsondersteuner. Werk je nog niet samen met OCB? Dan zal het centrum je contacteren om samen te bekijken welke ondersteuning je wilt voor dit project.

“We moeten aan de toekomst denken en we zullen nog vele goede leerkrachten nodig hebben. Ik ben blij dat ik deelgenomen heb.”

Ontvangende leerkracht

A		
01	04	07
02	05	08
03	06	09

1 Talent for Teaching: een overzicht in vogelvlucht

April – juni

Verken Talent for Teaching:
Is het project iets voor jou?

Springen je collega's en schoolleiding mee op de kar? Kan je eventueel vrijgesteld worden van een andere taak om dit project te coördineren op jouw school? Vind je leerkrachten in de eerste graad of in een basisschool die graag je leerlingen verwelkomen?

**September
– oktober**

Bespreek het project met de
onderwijsondersteuners van jouw school
of contacteer OCB.

Is Talent for Teaching iets voor jouw school? Geef voor de
herstvakantie je interesse om deel te nemen door aan OCB.

**Oktober
– november**

Zoek enthousiaste leerlingen: stel Talent
for Teaching voor aan je leerlingen.

Deel je enthousiasme voor het project. Laat leerlingen
zich kandidaatstellen, vb. via een motivatiefilmpje of een
selectiegesprek. Selecteer deelnemers (min. 3 - max. 10/
school).

December

Bespreek in welke onderwijsniveaus en/of
vakken de leerlingen kunnen lesgeven.

Match de deelnemende leerlingen aan de ontvangende
leerkrachten.

Midden januari

Dien via het subsidieloket van de VGC (www.onderwijscentrumbrussel.be/projecten/talent-teaching) je subsidiedossier met o.a. het aantal deelnemende leerlingen in.

Bezorg aan de deelnemende leerlingen het document met alle informatie over de vrijwilligersvergoeding en laat hen de verklaring op eer tekenen.

Begin januari tot begin mei

Talent for teaching loopt minstens 6 weken, met daarin minstens 8 klasmomenten.

OCB voorziet een didactisch starterspakket om je leerlingen voor te bereiden op hun opdracht in de klas. Ga daar met hen eerst rond aan de slag. Tijdens de klasmomenten kunnen ze een leerkracht schaduwen, lessen observeren en zelf lesgeven. Besteed voldoende aandacht aan de begeleiding van de leerlingen en geef hun regelmatig feedback

Vierde week van juni

Betaal de vrijwilligersvergoeding aan de leerlingen.

Juli

Vergeet niet ten laatste op 10 juli je evaluatie van het project in te dienen.

Verwerk daarin ook de feedback van de ontvangende leerkrachten.

2 Talent for Teaching stap voor stap

2.1 Start met Talent for Teaching: geef het project op school vorm

2.1.1 Zoek enthousiaste collega's

Ja ik doe mee!

Ben je een leerkracht, schoolleider, leerlingenbegeleider of zorgcoördinator uit de derde graad van een secundaire school van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel? Dan kan je bij het Onderwijscentrum Brussel een subsidiedossier indienen om deel te nemen aan Talent for Teaching. Hoe je dat doet, lees je op www.onderwijscentrumbrussel.be/projecten/talent-teaching.

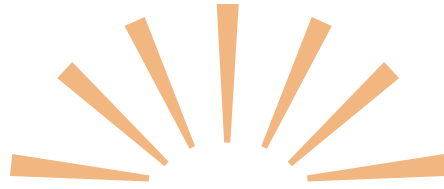
Een project als Talent for Teaching tot een goed einde brengen vraagt een goede samenwerking tussen verschillende mensen, minstens tussen de uitsturende leerkracht die leerlingen laat deelnemen aan het project, de ontvangende leerkrachten die leerlingen laten observeren en lesgeven, en de schoolleiding. Zoek ook andere collega's die hun schouders mee onder dit project zetten zoals bijvoorbeeld de schoolleiding, een leerlingenbegeleider, een zorgcoördinator of een andere medewerker van de school die een handje kan toesteken. Samen staan jullie in voor de voorbereiding, coördinatie en organisatie van Talent for Teaching. Je kan hierbij een beroep doen op de ondersteuning door het Onderwijscentrum Brussel. Spreek de onderwijsondersteuner van je school aan of contacteer OCB.

Jullie komen best enkele keren samen. Je kan de taken verdelen, afspraken maken en een planning opstellen. Voorzie in die planning zeker voldoende tijd voor de voorbereiding, zowel organisatorisch als om de leerlingen warm te maken, te selecteren en te begeleiden.

Een lijstje van mogelijke taken:

- ✓ Vraag aan je school een formeel mandaat om deel te nemen aan Talent for Teaching.
- ✓ Bekijk of je eventueel kan vrijgesteld worden van een andere taak om dit project in goede banen te leiden.
- ✓ Zoek leerkrachten in het basisonderwijs of de eerste graad van het secundair om leerlingen te ontvangen.
- ✓ Bespreek hoe je leerlingen warm kan maken om deel te nemen aan Talent for Teaching.
- ✓ Selecteer min. 3 en max. 10 leerlingen om mee te doen met Talent for Teaching. Sta er ook bij stil hoe je deelnemers kan selecteren als er meer dan 10 kandidaten zijn.
- ✓ Bereid je leerlingen voor: pedagogisch en vakdidactisch.
- ✓ Stel een planning op van de lessen die de leerlingen zullen geven.
- ✓ Maak een overzicht van de lessen die de leerlingen eventueel zullen missen en hoe of wanneer ze die kunnen inhalen.
- ✓ Begeleid de leerlingen tijdens hun deelname.
- ✓ Geef regelmatig feedback aan de leerlingen.
- ✓ Betaal de vrijwilligersvergoeding uit.
- ✓ ...

Spreek goed af **wie** waarvoor **verantwoordelijk is**.

“Meedoen aan Talent for Teaching heeft een boost gegeven aan de leerlingen die deelnamen en aan de leerkrachten die het project getrokken hebben.

Ikzelf ben dankbaar want het heeft me als directeur alleen maar trotser gemaakt op mijn team en op mijn leerlingen en het maakt me hoopvol.”

Directeur secundaire school

TIPS & TRICKS

- Sommige leerlingen komen liever in een klas in de kleuter- of lagere school terecht dan in de eerste graad. Is er geen basisonderwijs verbonden aan je school? Dan is samenwerken met een leerkracht uit de eerste graad een oplossing. Of misschien heeft iemand contacten met een basisschool in de buurt.
- Niet elke leerling heeft een duidelijke voorkeur voor een vak om te geven. Overloop de mogelijkheden. Denk daarbij ook aan specifieke vakken uit de eerste graad die de leerlingen misschien niet kennen.
- Meedoen aan Talent for Teaching vergt best wel wat tijd. Je kan hierover met je schoolleiding in overleg gaan. Misschien kunnen je andere taaklasten op school tijdelijk verminderd worden.

TIPS & TRICKS

2.1.2 Teken je project uit

Talent for Teaching wil leerlingen laten proeven van alle aspecten van het leerkrachtenberoep, gedurende minstens 8 klasmomenten, gespreid over minstens 6 weken. Je kan leerlingen op heel verschillende manieren inschakelen in de klas. Ze kunnen:

- de ontvangende leerkracht schaduwen gedurende bijvoorbeeld een halve dag (een hele dag mag ook): laat de leerling je vergezellen naar de leraarskamer, een overleg met collega's, het toezicht op de speelplaats, een feedbackgesprek met een leerling, ...
- observeren (een observatiefiche kan hen ondersteunen);
- leerlingen helpen bij opdrachten of zelfstandig werk;
- een (deel van een) les geven aan een klein groepje leerlingen (bv. tijdens binnenklasdifferentiatie);
- een deel van een les geven aan telkens een ander groepje leerlingen met een doorschuifstelsel;
- een deel van een les geven aan de hele klas, terwijl de ontvangende leerkracht observeert;
- een hele les geven aan de hele klas, terwijl de ontvangende leerkracht observeert.

Start best met (participerende) observatielessen en voorzie daar voldoende ruimte voor. Maar vergeet ook niet dat de leerlingen staan te popelen om zelf voor de klas te staan. Laat hen eerst helpen in de klas en pas later echt zelf lesgeven. Je kan in één les ook observeren en lesgeven combineren.

Om leerlingen te laten groeien in het project, worden deze activiteiten gespreid over minstens zes weken en dit in de periode tussen begin januari tot en met de eerste week van mei. Langer dan zes weken mag ook natuurlijk!

Denk samen met de leerling én de ontvangende leerkracht goed na over een evenwichtige, graduele opbouw. Het voorbeeld op de volgende pagina kan je inspireren. Het gaat uit van 8 klasmomenten na het schaduwen. Wil je het traject beperken tot zes weken? Dan kan je bv. week 2, week 5 en week 8 uit dit schema weglaten. Zorg er wel voor dat de leerlingen in totaal aan acht klasmomenten geraken.

Misschien vindt de ontvangende leerkracht het niet haalbaar om een leerling een volledige les te laten geven. Of misschien staat een leerling daar zelf niet om te springen. Het is geen vereiste binnen Talent for Teaching. Het gaat erom de passie over te brengen en de leerlingen te laten proeven van het beroep.

Tips om je leerlingen concreet voor te bereiden, te begeleiden, feedback te geven en eventueel ook te evalueren, komen verderop aan bod.

Denk ook na over hoe je Talent for Teaching kan inbedden in het curriculum van de leerlingen. Leerlingen doen mee aan Talent for Teaching tijdens de schooluren en zullen dus lessen missen. Daar kan je op een creatieve manier mee omgaan. Je kan Talent for Teaching koppelen aan leerdoelen. Zo bed je het project structureel in en kan je het misschien ook langer laten lopen. In TSO-richtingen met een stagecomponent zijn er periodes waarin de leerlingen geen voltijds lessenrooster hebben. Dat kan je opvullen met Talent for Teaching. Of je kan Talent for Teaching koppelen aan een vak, bijvoorbeeld Nederlands.

- Week 1:** schaduwen.
- Week 2:** observeren (een observatiefiche kan daarbij nuttig zijn).
- Week 3:** observeren.
- Week 4:** observeren + leerlingen helpen bij opdrachten of zelfstandig werk.
- Week 5:** leerlingen helpen bij opdrachten of zelfstandig werk.
- Week 6:** een deel van een les geven aan telkens een ander groepje leerlingen met een doorschuifstelsel.
- Week 7:** een deel van een les geven aan de hele klas, terwijl de ontvangende leerkracht observeert.
- Week 8:** een (deel van een) les geven aan een kleine groep leerlingen (bv. tijdens binnenklasdifferentiatie).
- Week 9:** een volledige les geven aan de hele klas, terwijl de ontvangende leerkracht observeert.

“Door Talent for Teaching heb ik er een volledig beeld van gekregen hoe het is om leerkracht te zijn.”

Een deelnemende leerling uit de derde graad secundair

TIPS & TRICKS

- Leerlingen hebben niet met elk vak of elke lesinhoud evenveel voeling. Laat hen in de mate van het mogelijke zelf mee kiezen. Rekening houden met hun interesses en passies zorgt voor een grotere motivatie. Help hen een goede keuze maken en overloop met hen de mogelijke vakken. Misschien hebben ze die niet allemaal zelf gehad.
- Leerlingen kiezen graag of ze in de kleuterschool, lagere school of eerste graad van het secundair terecht komen.
- Niet in alle vakken is het eenvoudig leerlingen in te schakelen voor de klas. Het gaat gemakkelijker in vakken die meer dan 1 uur per week gegeven worden en in vakken waar groepswork en co-teaching mogelijk zijn.
- Missen de leerlingen die meedoen aan Talent for Teaching leerstof? Maak met hen goede afspraken over hoe en wanneer ze die kunnen inhalen.
- Als je de leerlingen een hele of een halve dag laat schaduwen, kunnen ze ook proeven van andere taken van een leerkracht, zoals toezicht op de speelplaats, feedback geven aan leerlingen, een toets verbeteren, ...
- Lesuren komen in de verschillende scholen niet altijd overeen. Laat dat je niet tegenhouden. Zoek creatieve oplossingen.
- Je kan leerlingen die deelnemen aan Talent for Teaching ook in duo voor de klas laten staan. Bespreek met de ontvangende leerkrachten of ze hiervoor openstaan.
- Zorg voor voldoende ruimte in de planning, zodat je die kan aanpassen als dat nodig blijkt.

TIPS & TRICKS

2.2 Ga aan de slag met je leerlingen

2.2.1 Selecteer de leerlingen

De geknipte leerling voor Talent for Teaching is gemotiveerd, enthousiast, plichtsbewust, zorgend, leergierig en nieuwsgierig. Veel leerlingen uit de proefprojecten kozen om mee te doen omdat ze graag met kinderen en jongeren werken. Sommigen vonden het de ideale manier om te testen of leerkracht worden iets voor hen zou zijn.

Neem genoeg tijd om Talent for Teaching voor te stellen. Op de projectwebsite (www.talentforteaching.be) vind je daarvoor materiaal. Bespreek dit samen met de onderwijsondersteuner van je school. Geef de leerlingen ook voldoende informatie over alle mogelijke aspecten van het project:

- Hoe is het project opgebouwd?
- Hoeveel tijd zal deelnemen hen kosten?
- Hoe is het project ingebed in hun lessenrooster en vakken?
- Zullen ze veel lessen missen?
- Hoe zal de gemiste leerstof ingehaald worden?
- Wat moeten ze doen om zich kandidaat te stellen?
- Hoe en wanneer worden ze vergoed?

TIPS & TRICKS

- Geef leerlingen tijd om even na te denken of ze mee willen doen. Houd daar rekening mee in je planning.
- Bereid het selectiegesprek of de inhoud van het motivatiefilmpje samen met je leerlingen voor.
- Maak een document op om het engagement van de leerlingen expliciet te maken. Goede afspraken maken goede vrienden.

TIPS & TRICKS

De motivatie van de deelnemende leerlingen is cruciaal voor Talent for Teaching. Peil daarom zeker naar waarom leerlingen willen deelnemen, maar ook naar hun verwachtingen en zorgen. Je kan met de leerlingen bespreken wat ze willen bereiken met hun deelname. En je kan duidelijk maken wat van hen verwacht wordt. Selecteer leerlingen op basis van hun motivatie. Je kan bijv. een selectiegesprek organiseren of vragen dat ze een motivatiefilmpje opnemen.

LAAT JE VERRASSEN DOOR JE LEERLINGEN.

Sommigen hebben de juiste talenten om een schitterende leerkracht te worden, ook al zou je dat op het eerste gezicht niet verwachten.

Geef daarom iedereen die gemotiveerd is een kans om zich kandidaat te stellen en durf out-of-the box denken als je de tien leerlingen selecteert.

Inspiratiewijzers:

- De opbouw van Talent for Teaching: een voorbeeld
- Je motivatie voor Talent for Teaching
- Verwachtingen en enkele do's-and-don'ts

“Ik was heel verwonderd dat leerling X mee wou doen aan Talent for Teaching. Ik had nooit gedacht dat dat iets voor hem zou zijn.

De ontvangende leerkracht zei me dat hij dat heel goed deed. Zelf zei hij dat hij er veel plezier aan had en ervan genoot dat de kinderen zo goed op hem reageerden.”

Een uitsturende leerkracht

2.2.2 Bereid je leerlingen voor, begeleid hen en geef feedback

Leerlingen begeleiden en feedback geven is essentieel voor het slagen van Talent for Teaching. Dat geven leerlingen én leerkrachten uit de proefprojecten aan.

Vergeet niet dat de meeste leerlingen geen pedagogische of didactische achtergrond hebben. Sommigen zijn misschien leiding in een jeugdbeweging of volgden een animatorcursus. Of ze gaan wel eens babysitten. Anderen hebben totaal geen ervaring. En toch is het de bedoeling dat ze mee in de klas gaan staan. Je kan dit (deels) oplossen door in de opbouw van Talent for Teaching voldoende observatielessen te voorzien, met observatiefiches. Maar je kan ook meer doen.

De voorbereiding: didactische bagage

Om de leerlingen op weg te helpen, voorziet OCB een didactisch startpakket dat hen laat kennismaken met een aantal basisprincipes voor lesgeven. Heel praktisch dus.

Dit startpakket bevat materiaal om aan de slag te gaan rond basisdidactiek. De leerlingen kunnen het zelfstandig of in groep doornemen. Onderwerpen als instructie geven, de opbouw van een goede les, zich voorbereiden op lesgeven, klasmanagement, ... komen aan bod. Ook de zes rollen van de leerkracht, die de basis kunnen vormen voor de observatielessen worden toegelicht.

Je leerlingen moeten goed weten wat je van hen verwacht. Maak naast dit startpakket dus duidelijke en concrete schooleigen afspraken met de deelnemende leerlingen: Hoe moeten ze zich gedragen tijdens de observatielessen? Moeten ze hun voorbereiding vooraf bezorgen, en zo ja, aan wie? Moeten ze zelf voor sommige materialen zorgen? Krijgen ze een kopie van een handboek en/of handleiding?.

Feedback geven

Feedback is een manier om leerlingen tips en advies te geven over hoe ze in en voor een klas staan. Het kan gaan over hoe ze leerlingen aanspreken, welke woorden ze gebruiken, wat ze kunnen doen om leerlingen die iets niet begrijpen te helpen. Feedback geven is nodig voor de leerlingen, om te kunnen evolueren en groeien.

Idealiter krijgt een leerling na elke les in de klas van de ontvangende leerkracht feedback, zeker als de leerling in die les een actieve rol speelde. Het kan zinvol zijn ook de uitsturende leerkracht hierbij te betrekken. Die kent de leerling beter.

Uit de proefprojecten bleek dat tussentijdse feedbacksessies met alle deelnemende leerlingen samen ook heel zinvol zijn. De leerlingen leren ook bij door onderling ervaringen uit te wisselen. Voor die feedbacksessies kan je werken met gevoelskaartjes, competentie modellen, reflectie modellen, ... Peil zeker ook naar de motivatie van leerlingen. Hoe evolueert die? Ondersteun hen als die wat minder dreigt te worden.

Evaluatie

Het kan zijn dat je leerlingen echt wil evalueren op hun deelname aan Talent for Teaching. Het is zeker niet de bedoeling te beoordelen of ze al goede leerkrachten zijn. Talent for Teaching is geen leerkrachtenopleiding. Je kan wel naar andere elementen kijken, bijvoorbeeld het nakomen van afspraken en deadlines, op tijd komen, de leerbereidheid, mondelinge vaardigheden, presentatievaardigheden, ... Of en wat je evalueert hangt af van de manier waarop je Talent for Teaching ingebed hebt in het curriculum.

Het allerbelangrijkste blijft dat leerlingen door mee te doen met Talent for Teaching hun talenten kunnen ontdekken en de smaak te pakken krijgen van het voor de klas staan. En dat leerkrachten hun passie voor onderwijs kunnen doorgeven.

“Het was een leuke ervaring en veel minder stress dan ik had verwacht! Je kan zeker rekenen op de leerkrachten!”

Een deelnemende leerling uit de derde graad secundair

TIPS & TRICKS

- Organiseer een startmoment met alle betrokkenen: de deelnemende leerlingen, de ontvangende leerkrachten, de uitsturende leerkrachten. Zo kunnen ze elkaar een eerste keer ontmoeten.
- Maak een zo concreet mogelijke planning met de leerlingen. Geef daarin alle momenten waarop iets van hen verwacht wordt een plaats. Het kan zijn dat niet alles bij de start van Talent for Teaching duidelijk is.
- Bied leerlingen de mogelijkheid hun voorbereiding voor te leggen aan de uitsturende of ontvangende leerkracht.
- Ga met de leerlingen in gesprek. Luister naar hun ervaringen en bezorgdheden. En ook naar hun successen natuurlijk.
- Laat de leerlingen een stukje van hun les oefenen door die bv. aan elkaar al eens te geven.
- Ga je leerlingen evalueren op hun deelname aan Talent for Teaching? Zorg ervoor dat dit van bij de start duidelijk is. Spreek goed af wat je precies zal evalueren.

TIPS & TRICKS

Inspiratiewijzers:

- De zes rollen van de leerkracht – observatiefiche
- Lesplanning
- Motivatiebarometer – jouw temperatuur?

3 Talent for Teaching praktisch

3.1 Stel je kandidaat!

- Heb je zin om je ervaring en unieke aanpak te delen met je leerlingen?
- Ben je er klaar voor om je leerlingen te laten proeven van het echte werk?
- Wil je mee zorgen voor meer leerkrachten en een meer diverse leerkrachtenkamer?

Stel je dan kandidaat voor Talent for Teaching!

Welke scholen kunnen meedoen aan Talent for Teaching?

Elke secundaire school van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

Wie kan een subsidiedossier indienen?

Elke leerkracht, schoolleider, leerlingenbegeleider of zorgcoördinator uit de derde graad secundair onderwijs.

Hoe kan je je subsidiedossier indienen?

Alle informatie over het indienen van het subsidiedossier kan je terugvinden op www.onderwijscentrumbrussel.be/projecten/talent-teaching.

3.2 Wat met vergoedingen en vrijwilligersovereenkomst?

De geselecteerde scholen krijgen financiële steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en voor de deelnemende leerlingen is een vrijwilligersvergoeding voorzien.

Financiële steun voor de geselecteerde scholen

Elke geselecteerde school krijgt eenmalig 500€. Dat bedrag wordt uitbetaald aan de secundaire school die het dossier indient. Met dat bedrag kunnen de uitsturende en ontvangende leerkrachten een aantal kosten van het project dekken, zoals kopieën, koffie voor de bijeenkomsten van betrokken leerkrachten of catering voor een feestelijke afsluiter van het project met de deelnemende leerlingen.

Een vrijwilligersvergoeding voor de deelnemende leerlingen

Elke leerling die effectief deelneemt, krijgt een vrijwilligersvergoeding. Die bedraagt 100€, voor minstens 8 klasmomenten, verspreid over minstens 6 weken.

De uitbetaling

De totale steun wordt uitbetaald voor het einde van het schooljaar. De school betaalt vervolgens de vrijwilligersvergoeding uit aan de leerlingen.

Bij de uitbetaling aan de leerlingen vermeld je best dat het gaat over een “vrijwillige opdracht”, ook als Talent for Teaching gekoppeld is aan leerdoelen.

Vrijwilligerswerk

De leerlingen worden ingezet als vrijwilligers. Zorg ervoor dat je hen (en als ze nog minderjarig zijn ook hun ouders of voogd) goed informeert over het vrijwilligerswerk en de vrijwilligersvergoeding.

Als school moet je hiervoor enkele documenten opstellen: een verklaring op eer over de forfaitaire kostenvergoeding en een document met informatie over het vrijwilligerswerk (in het kader van de informatieplicht). Zorg ervoor dat elke deelnemende leerling die documenten ondertekent. Voor leerlingen die nog geen 18 zijn, is de handtekening van een ouder of voogd nodig.

Krijgt de ontvangende school ook een vergoeding?

Neen, de ontvangende school krijgt geen aparte vergoeding. De vaste vergoeding die de uitsturende school ontvangt, is ook bedoeld om de kosten van de ontvangende school te dekken.

Is de vergoeding voor de school een vast bedrag of is die ook gelinkt aan het aantal leerlingen?

De vergoeding voor de school zelf is een vast bedrag, los van het aantal leerlingen.

Wat is de minimale looptijd van Talent for Teaching?

Talent for Teaching moet minstens zes weken lopen met minstens 8 klasmomenten. Willen je leerlingen meerdere uren mee in de klas staan tijdens deze zes weken, of willen ze langer dan zes weken deelnemen? Dat kan, maar heeft geen invloed op de vrijwilligersvergoeding.

Moet de timing van Talent for Teaching vooraf vastliggen?

Talent for Teaching loopt gedurende minimum zes (niet noodzakelijk aaneensluitende) weken in de periode van januari t.e.m. de eerste week van mei. De exacte timing moet nog niet vastliggen bij het indienen van het dossier, maar moet natuurlijk wel duidelijk zijn bij aanvang van het project.

Is er ook een vergoeding voor de leerkrachten?

Neen, een vergoeding voor de leerkrachten is er niet, ook al vraagt meedoen aan Talent for Teaching best wel wat tijd. Je kan hierover in gesprek gaan met je schoolleiding. Misschien is het mogelijk je andere taken op school (tijdelijk) te verlichten.

Mag een minderjarige leerling zelf de vrijwilligersovereenkomst en/of andere documenten ondertekenen?

Neen, als een leerling nog minderjarig is, heb je de handtekening van een ouder of voogd nodig.

Inspiratiewijzers: Document voor het vervullen van de informatieplicht en verklaring op eer

3.3 Zorg voor de juiste verzekeringen

De leerlingen worden ingeschakeld als vrijwilligers. Daar hoort een vrijwilligersverzekering bij. Als school moet je hier zelf voor zorgen.

Check ook wat je schoolverzekering allemaal dekt. Burgerlijke aansprakelijkheid en rechtsbijstand voor leerkrachten en leerlingen zijn verplicht. Veel scholen hebben een meer uitgebreide verzekeringspolis, die bv. ook vrijwilligers en ongevallen dekt.

Vergeet niet dat als leerlingen in een basisschool les gaan geven, ze zich waarschijnlijk ook moeten verplaatsen. Bevraag of dat mag zonder toezicht. Misschien moeten ze begeleid worden.

3.4 Betrek ouders bij Talent for Teaching

Informeer zeker ook de ouders van de deelnemende leerlingen over Talent for Teaching of betrek hen bij het project.

Dat kan op verschillende momenten: bij de voorbereiding van het project, wanneer je de leerlingen warm maakt voor Talent for Teaching en wanneer je leerlingen selecteert. Dan kan je de ouders een brief bezorgen of hen uitnodigen voor een informatiemoment. Start het schooljaar met een gezamenlijk informatiemoment? Dan kan je Talent for Teaching voorstellen. Het materiaal op het platform kan je daarmee helpen. Als je de leerlingen motivatiefilmpjes hebt laten maken, gaan ze er misschien wel mee akkoord dat je de motivatiefilmpjes toont.

Je kan de ouders tussentijds ook op de hoogte houden. Je kan terugkoppelen over de feedback die de leerling kreeg. Via een berichtje in de agenda of het online leerplatform. Of tijdens een oudercontact.

Was een van je leerlingen enorm enthousiast over het project? Laat dat zeker aan de ouders weten en informeer hen over de leerkrachtenopleidingen. Misschien help je zo vooroordelen over het beroep de wereld uit of kan je drempels verlagen.

Organiseer je een feestelijke afsluiting? Het kan een idee zijn de ouders daar ook voor uit te nodigen.

Verlies zeker niet uit het oog dat voor minderjarige leerlingen de vrijwilligersovereenkomst en het document rond informatieplicht ondertekend moet worden door een ouder of voogd.

Inspiratiewijzers: Informatie voor ouders van deelnemende leerlingen

“De kinderen waren zo enthousiast om een antwoord te geven dat ze hun vinger in de lucht staken, zelfs zonder dat ze het antwoord wisten.”

“Ik vond het spannend echt te voelen hoe het is om les te geven.”

“Aan een les beginnen, dat was stresserend. Je weet niet zeker of je het goed gaat doen. Wel fijn om te zien dat het lukte.”

Leerlingen uit het proefproject over hun ervaringen

3.5 Geef je feedback over Talent for Teaching

OCB wil graag de impact van Talent for Teaching in kaart brengen en vraagt daarom dat je op het einde van het project:

- het aantal leerlingen doorgeeft dat deelnam;
- een korte online vragenlijst invult over het project;
- de deelnemende leerlingen vraagt om een korte online vragenlijst in te vullen, of hiervoor tijd maakt tijdens de schooluren.

Waarom vraagt OCB feedback aan de deelnemers van Talent for Teaching?

OCB leert graag bij over de projecten die ze financiert. De feedback van de deelnemers geeft heel veel informatie over de projecten en de gehanteerde methodieken: zijn ze effectief? Waar botsen deelnemers op? Wat werkt, wat werkt niet? Al die informatie wordt gebruikt om bij te leren, om te beslissen op wat voor projecten OCB nog wil inzetten. Het is niet de bedoeling te beoordelen of Talent for Teaching op jouw school al dan niet een succes was.

Welke gevolgen heeft de evaluatie op ons project en de uitbetaling?

De evaluatie staat los van de uitbetaling. De school krijgt een vast bedrag. Tenzij het project op school uiteindelijk niet heeft plaatsgevonden.

Waarover gaat de online vragenlijst voor leerkrachten?

In de online vragenlijst polst OCB naar het verloop van het project: wat ging goed en wat minder? Er zijn ook vragen naar welke impact je denkt dat het project had op de deelnemende leerlingen.

Aan wat voor vragen kunnen de deelnemende leerlingen zich verwachten in de survey?

OCB is nieuwsgierig naar hoe de leerlingen het project ervaren hebben en welke invloed Talent for Teaching had op hun beeld over het leerkrachtenberoep. Is dat veranderd? En hoe? Is door hun deelname de kans groter dat ze voor een leerkrachtenopleiding zullen kiezen of misschien kleiner? Waarom zouden zij goede leerkrachten zijn? Wat moeten ze nog bijleren voor ze aan de leerkrachtenopleiding beginnen?

4 Tot slot

Je bent aan het einde van dit draaiboek gekomen.

Hopelijk heeft het je geïnspireerd en enthousiast gemaakt over Talent for Teaching. En ben je klaar om je eigen versie van Talent for Teaching uit te werken en het lestaalent van je leerlingen te laten schitteren.

Veel succes!

Heb je opmerkingen, vragen of aanvullingen bij dit draaiboek en de inspiratiebronnen?

Speel ze zeker door, via je onderwijsondersteuner of via het webformulier op www.talentforteaching.be.

Zou het niet geweldig zijn als Talent for Teaching...

... in alle scholen zou worden ingevoerd?

... een vast onderdeel van het curriculum zou worden in de derde graad?

... ervoor zou zorgen dat meer leerlingen de leerkrachtenopleiding zouden volgen?

Leerkrachten die deelnamen aan het proefproject

Notities

A series of 20 horizontal wavy lines, spaced evenly down the page, intended for writing notes.

BIJLAGE

Inspiratiewijzers

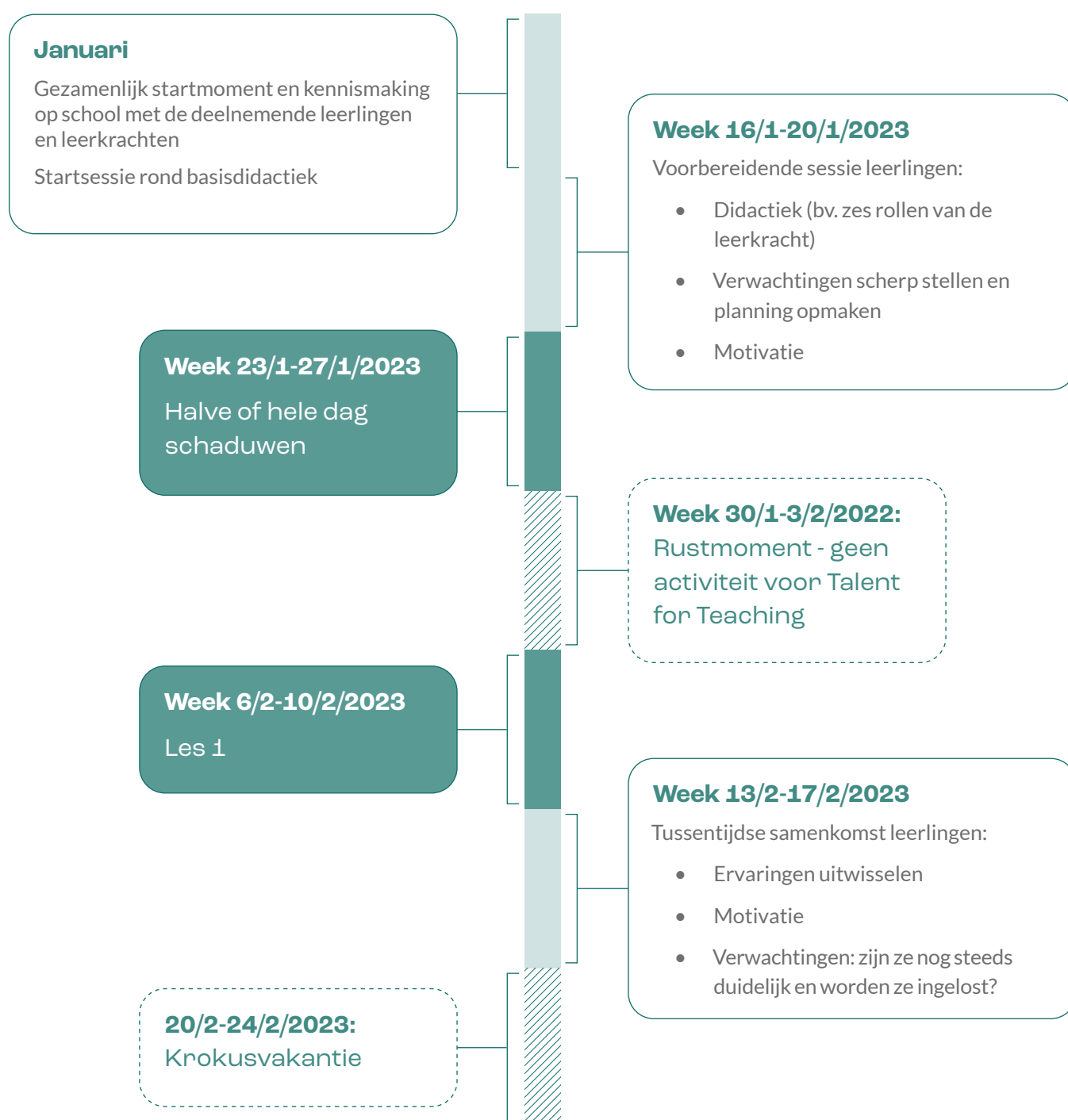
- De opbouw van Talent for Teaching: een voorbeeld
- Je motivatie voor Talent for Teaching
- Verwachtingen en enkele do's-and-don'ts
- De zes rollen van de leerkracht – observatiefiche
- Lesplanning
- Motivatiebarometer – jouw temperatuur?
- Document voor het vervullen van de informatieplicht en verklaring op een
- Informatie voor ouders van deelnemende leerlingen

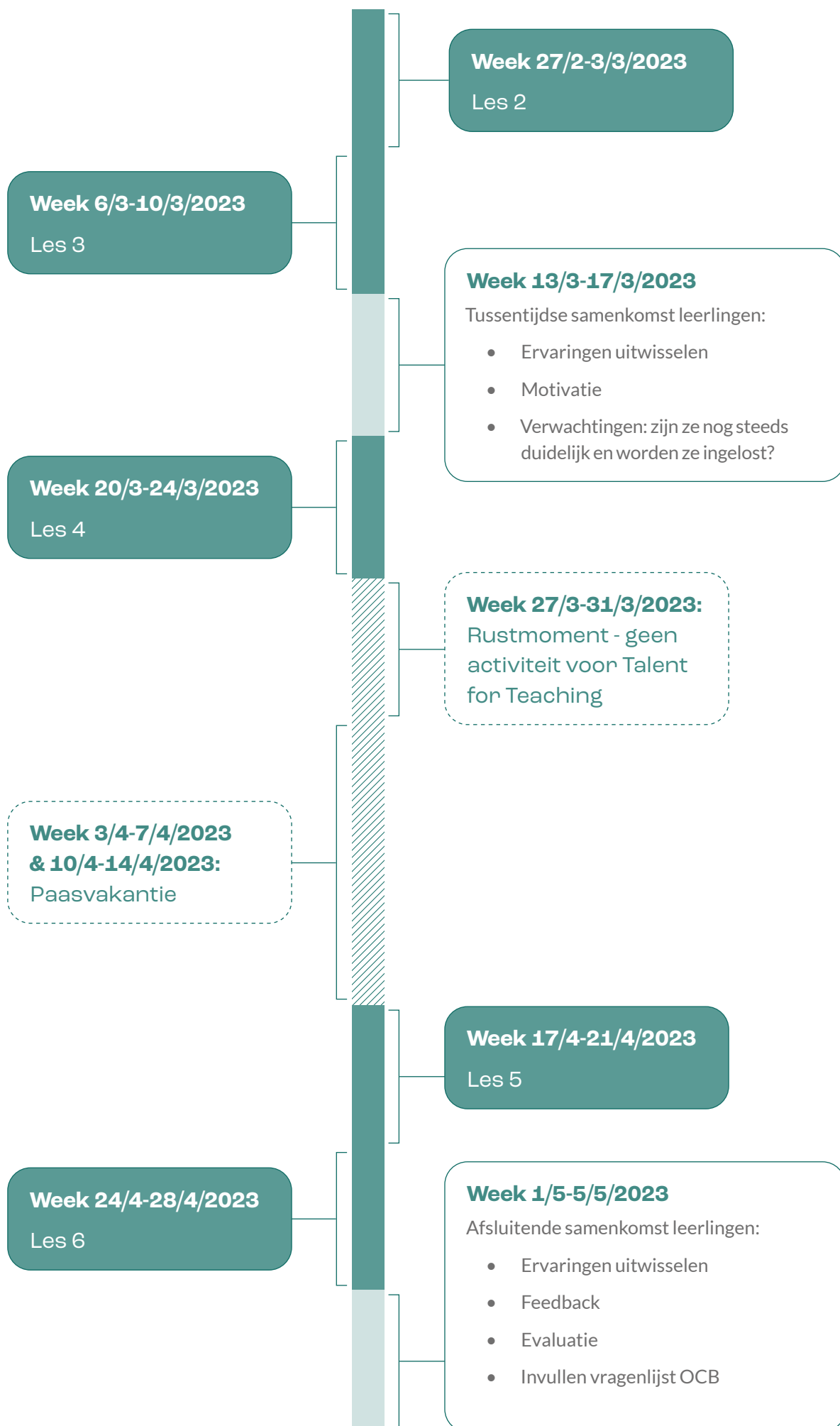
De opbouw van Talent for Teaching: een voorbeeld

Hoe kan Talent for Teaching eruitzien voor je leerlingen? Het hele proces moet gespreid worden over minimum zes weken. Meer mag natuurlijk, dat geeft je de gelegenheid hen goed te begeleiden. Of meer lessen bij te wonen en/of te geven.

In dit voorbeeld uit 2023 is het minimale programma in kleur aangeduid.

Zoals je ziet is er genoeg tijd om dit anders te organiseren of om een ruimer traject uit te bouwen.

Je motivatie voor Talent for Teaching

Talent for Teaching laat je proeven van het leven voor de klas.
Je kan de kneepjes van het vak leren van een ervaren leerkracht.
Dé ideale manier om te weten te komen of lesgeven iets voor jou is.

Zin om je kans te wagen? Leg uit waarom, wat je motiveert. We hebben enkele vragen voor jou. Antwoord eerlijk, vanuit jezelf. Er zijn geen juiste of foute antwoorden. We zijn nieuwsgierig naar jouw motivatie. Bespreek met je leerkracht hoe je deze vragen kan beantwoorden: in een brief, een filmpje, een gesprek, ...

1. Waarom wil je meedoen aan Talent for Teaching?

Misschien heb je daar meer dan 1 reden voor. Bijvoorbeeld:

- Ik weet nu al dat ik leerkracht wil worden.
- Ik vind meedoen aan Talent for Teaching leuker dan wat ik anders in die tijd moet doen.
- Ik ben nieuwsgierig naar Talent for Teaching.
- Mijn klasgenoten doen ook mee.
- Ik wil eens proberen hoe het voelt om andere leerlingen iets bij te leren.
- Ik weet nog niet wat ik later wil worden en probeer graag eens uit hoe het is om voor een klas te staan.
- Ik werk graag met kinderen of jongeren, dus Talent for Teaching past bij mij.
- Andere: ...

2. Hoe groot is de kans dat je later leerkracht wordt? Geef een cijfer van 1 tot 10.

1 is 'no way, dat is niks voor mij' – 10 is 'ik ben 100% zeker dat ik later voor de klas zal staan'.

~~~~~

3. Vul aan: als ik leerkracht zou zijn, dan zou ik ...

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

**4. Welke talenten maken van jou een goede leerkracht?
Welke sterke kanten zal je tonen in Talent for Teaching?**

---

5. Wat houdt je tegen om leerkracht te worden? Wat maakt je onzeker om voor een klas te staan?

---

6. Wat wil je bijleren door mee te doen aan Talent for Teaching?

---

7. Wil je nog iets anders vertellen? Zeker doen!

Verwachtingen en enkele do's-and-don'ts

Talent for Teaching laat je proeven van het leven voor de klas, goed begeleid door een leerkracht. Bekijk het als een leuke auditie voor – wie weet – je droomjob.

Goede afspraken zijn belangrijk. Wat verwachten we van je?

- Je bent aanwezig in de lessen van de ontvangende leerkracht om te observeren, of om te helpen bij het lesgeven. Een overzicht vind je in je planning.
- Je doet mee met de feedbacksessies. Ook die staan in je planning.
- Je vult na Talent for Teaching de vragenlijst van OCB in.

Hoe gedraag je je in en voor de klas?

We zetten enkele do's-and-don'ts voor je op een rijtje:

De do's

- ✓ Spreek vooraf duidelijk af wat je moet doen. En wanneer je een voorbereiding kan bezorgen.
- ✓ Bereid je goed voor.
- ✓ Zorg dat je op tijd bent.
- ✓ Zorg dat je al het nodige materiaal meeneemt.
- ✓ Gedraag je als een echte leerkracht, ook als je niet zelf lesgeeft.
- ✓ Kan je toch niet aanwezig zijn tijdens een les? Laat dat tijdig weten aan je eigen leerkracht en aan de leerkracht die jou in de klas verwacht.

De don'ts

- ✗ Kom niet zomaar tussen als de leerkracht aan het woord is.
- ✗ Leid de leerlingen niet af.
- ✗ Val niet uit je rol als leerkracht.
- ✗ Kom niet te laat.
- ✗ Verlies je geduld niet met de leerlingen.

En wat kan je van ons verwachten?

- Wij willen eerst en vooral dat Talent for Teaching een fijne ervaring is voor jou!
- We begeleiden je tijdens het hele project.
- We geven je regelmatig feedback.
- We bekijken samen je vragen, lossen mee praktische problemen op, ...
- We zorgen er mee voor dat je kan groeien én misschien zelfs beslist leerkracht te worden.

De zes rollen van de leerkracht – observatiefiche

Tijdens een les nemen leerkrachten verschillende rollen aan: gastheer/vrouw, presentator, didacticus, pedagoog, coach, afsluiter. Maar hoe gebeurt dat concreet in de les? Wat zie je? Observeer de leerkracht en noteer voor elke rol enkele voorbeelden. Je observaties kunnen inspireren als je zelf een les of een deel van een les moet voorbereiden.

~~~~~  
(naam)

~~~~~  
(datum)

Gastheer/vrouw

De leerkracht legt contact met de leerlingen. Bij het begin van de les begroet de leerkracht de leerlingen. En zorgt ervoor dat iedereen rustig gaat zitten. Ook tijdens de les houdt de leerkracht goed contact met de leerlingen.

Presentator

De leerkracht spreekt de klasgroep aan, neemt de leiding. Als presentator vangt de leerkracht de aandacht van de leerlingen en houdt die ook vast.

Didacticus

De leerkracht legt de leerstof uit, doet dingen voor. Soms denkt een leerkracht hardop of stelt hij/zij vragen. De leerkracht leert de leerlingen competenties aan.

Pedagoog

De leerkracht zorgt voor orde in de klas, zodat leerlingen goed kunnen werken. Het leer- en leefklimaat is veilig voor alle leerlingen. De leerkracht kan emoties positief beïnvloeden en leerlingen helpen met hun emoties omgaan.

Coach

De leerkracht kan leerlingen zelf verantwoordelijkheid doen nemen voor hun leerproces. Daardoor kunnen de leerlingen zelfstandig leren.

Afsluiter

De leerkracht zorgt ervoor dat een les ook afgesloten wordt. Dat kan door te vragen aan de leerlingen wat ze geleerd hebben en hoe. Of door hen te laten nadenken over hun leerproces. Ook vooruitblikken naar de volgende les kan hierbij horen.

Lesplanning

~~~~~  
(jouw naam)

Maak hier samen met de leerkracht je planning: wanneer ben je in de klas, tijdens welk vak en waarover gaat de les? Maak ook duidelijke afspraken over jouw rol tijdens de les, over wat je zal voorbereiden, of en wanneer je die voorbereiding zal bezorgen, en welk materiaal je zelf mee zal brengen.

~~~~~  
(naam en leerjaar van de leerkracht)

Datum en uur	Welk vak?	Waarover gaat de les?	Wat ga jij doen? (bv. observeren, lesgeven aan kleine groep, samen voor de klas, ...)	Wat moet je voorbereiden?	Wanneer en aan wie moet je je voorbereiding bezorgen?	Welk materiaal heb je nodig en breng je mee naar de klas?

Datum en uur	Welk vak?	Waarover gaat de les?	Wat ga jij doen? (bv. observeren, lesgeven aan kleine groep, samen voor de klas...)	Wat moet je voorbereiden?	Wanneer en aan wie moet je je voorbereiding bezorgen?	Welk materiaal heb je nodig en breng je mee naar de klas?

Datum en uur	Welk vak?	Waarover gaat de les?	Wat ga jij doen? (bv. observeren, lesgeven aan kleine groep, samen voor de klas...)	Wat moet je voorbereiden?	Wanneer en aan wie moet je je voorbereiding bezorgen?	Welk materiaal heb je nodig en breng je mee naar de klas?

Motivatiebarometer – jouw temperatuur?

We meten graag hoe enthousiast je bent over Talent for Teaching. Je kan hier aanduiden hoe warm je ervoor loopt, op een schaal van 1 tot 10. Bij 1 is je motivatie heel erg laag, bij 10 ben je superenthousiast.

In de loop van het traject herhalen we enkele keren deze oefening. Zo kunnen we volgen hoe je enthousiasme evolueert.

Waarom geef je deze score?

~~~~~

~~~~~

Waar kijk je vooral naar uit in Talent for Teaching?

~~~~~

~~~~~

Wat maakt je nog een beetje zenuwachtig?

~~~~~

~~~~~

Waarom zou jij een goede leerkracht zijn?

~~~~~

~~~~~

Waar in kan je nog groeien om een goede leerkracht te worden?

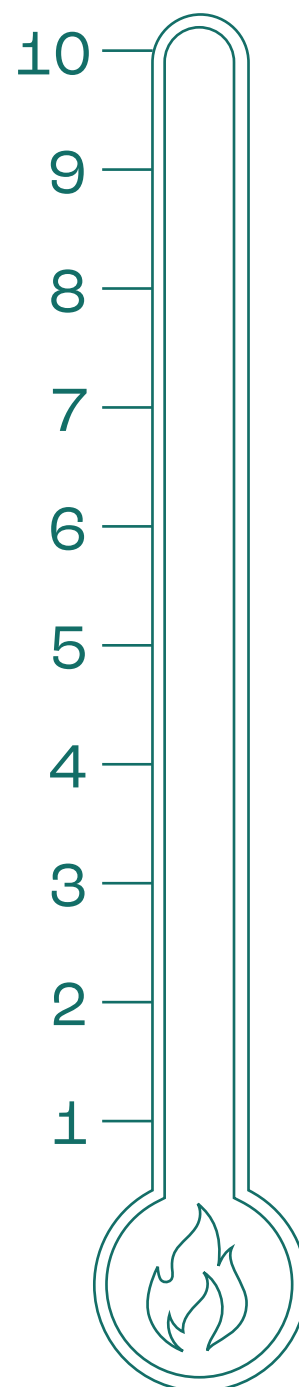
~~~~~

~~~~~

Welke vragen heb je over de leerkrachtenopleiding?

~~~~~

~~~~~

Informatie voor ouders van deelnemende leerlingen

Hallo,

Onze school doet van januari tot mei mee aan Talent for Teaching, een initiatief van Onderwijscentrum Brussel in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting.

Wat is Talent for Teaching?

We willen onze leerlingen goesting doen krijgen in lesgeven. Zo zorgen we mee voor meer leerkrachten en een meer diverse leerkrachtenkamer. We laten maximum 10 leerlingen uit de derde graad proeven van het leven voor de klas, goed begeleid en vergoed met een forfaitaire vrijwilligersvergoeding. Want lestalent kan niet vroeg genoeg ontdekt en gestimuleerd worden.

Talent for Teaching in onze school

Uw zoon of dochter is een van de tien leerlingen die meedoet aan Talent for Teaching. Wat houdt dat in?

Uw dochter of zoon krijgt de kans om verschillende klasmomenten door te brengen in een klas van een kleuterschool, lagere school of van de eerste graad secundair. Dat start met het schaduwen van een leerkracht gedurende een halve dag en het observeren van lessen. Uiteindelijk zullen de leerlingen misschien zelf ook een deel van een les overnemen van de leerkracht.

Natuurlijk zorgen we voor een goede begeleiding en voorbereiding. Tussendoor volgen we ook goed op hoe het project loopt en hoe het zit met de motivatie.

Een vrijwilligersvergoeding

De leerlingen die deelnemen aan Talent for Teaching doen dat als vrijwilliger en krijgen daarvoor een vrijwilligersvergoeding. Hier hoort wat papierwerk bij: een verklaring op eer over de forfaitaire kostenvergoeding en een document met informatie over het vrijwilligerswerk. Voor leerlingen die nog geen 18 zijn, moet een ouder of voogd dit document ondertekenen. De school sluit hiervoor ook een vrijwilligersverzekering af.

De school betaalt die vrijwilligersvergoeding uit na afloop van Talent for Teaching.

Nog vragen?

Heeft u nog vragen? Aarzel niet om ons te contacteren, we overlopen het project dan graag meer in detail met u.

Vriendelijke groeten,

Op zoek naar meer informatie over Talent for Teaching? Check de website: www.talentforteaching.be.

Document voor het vervullen van de informatieplicht en verklaring op een

We willen je goed informeren over het vrijwilligerswerk tijdens Talent for Teaching in:

~~~~~  
(naam van de school)

~~~~~  
(adres van de school)

~~~~~  
(ondernemingsnummer van de school)

Om je veilig aan vrijwilligerswerk te laten doen, hebben we een **vrijwilligersverzekering** afgesloten. Deze verzekering dekt:

~~~~~  
(aan te vullen op basis van de polis)

Voor je inzet betalen we een **forfaitaire onkostenvergoeding**.

Hiervoor gelden een aantal plafonds. Dat zijn bedragen die je niet mag overschrijden. Als je nog bij andere organisaties vrijwilligerswerk doet en daarvoor een vrijwilligersvergoeding krijgt, telt die ook mee. De plafonds zijn in 2022¹:

- 36,11 euro/dag
- 1444,52 euro/jaar

Misschien doe je nog bij een andere organisatie vrijwilligerswerk en krijg je daarvoor een onkostenvergoeding. Dan moet dat op dezelfde manier gebeuren als bij Talent for Teaching. Je kan een forfaitaire onkostenvergoeding niet combineren met een vergoeding van de reële kosten. De wettelijke dag- en jaargrens geldt voor alle kostenvergoedingen samen (meer uitleg hierover vind je in de verklaring op een).

¹ We vermelden deze bedragen ter indicatie. Ze worden regelmatig aangepast.

Wil je weten hoe hoog de plafonds dit jaar zijn? Check deze website: <https://financien.belgium.be/nl/vzws/vrijwilligers#q1>.

Net als echte leerkrachten heb je een **discretieplicht**. Sommige informatie die je in een klas of van een leerkracht krijgt, is vertrouwelijk. Je mag daar dan alleen over praten met personen die daarvan op de hoogte mogen zijn én alleen als dat belangrijk is. Een voorbeeld: een van de leerlingen in de klas waar je terecht komt heeft ADHD. Het kan zijn dat de leerkracht je daarover vertelt en je wat uitleg geeft over hoe je daarmee om kan gaan. Het is dan niet de bedoeling dat je dat aan je klasgenoten of vrienden vertelt.

Heb je nog vragen? Stel ze gerust aan je leerkracht.

Verklaring op een

~~~~~  
(naam vrijwilliger)

verklaart op een

- met de forfaitaire kostenvergoedingen in het kader van Talent for Teaching bij

~~~~~  
(vul hier de naam van de school in)

deze plafonds niet te overschrijden, ook niet door vrijwilligerswerk bij andere organisaties.

- dit kalenderjaar geen werkelijke kostenvergoedingen (met uitzondering van eventueel een werkelijke kostenvergoeding voor verplaatsingen) te krijgen voor vrijwilligersactiviteiten, ook niet bij (een) andere organisatie(s).

Opgemaakt in twee exemplaren te ~~~~~ ,

op ~~~~~ .

~~~~~
Handtekening vrijwilliger

(voorafgegaan door gelezen en goedgekeurd)
of – als de vrijwilliger nog geen 18 is – handtekening ouder/voogd

Talent for Teaching ontstond mede vanuit de werkgroep “leerlingen worden leerkracht” (#LLNwLKR), een uitloper van het project BXL ZKT LKR. Dat project van OCB liet gemotiveerde leerkrachten en directies samen nadenken over mogelijk oplossingen voor de meest actuele uitdagingen in het (Brusselse) onderwijs, zoals het leerkrachtentekort, het leerkrachtenverloop en de diversiteit in het schoolteam. Met hun input ging OCB aan de slag.

Talent for Teaching zou er niet gekomen zijn zonder het enthousiasme van de directies, leerkrachten, leerlingen, ... van de drie pilotscholen:

- Het Lucernacollege Campus Innova - Anderlecht
- Het Lutgardiscollege & basisschool
Het Wonderwoud - Oudergem
- Het Imelda-Instituut - Sint-Jans-Molenbeek

Zonder al deze mensen hadden dit draaiboek en het project nooit vorm gekregen. Zij waren proefkonijn, klankbord en partner, zij gaven het project zoals het er nu uitziet mee vorm, namen de tijd voor allerlei gesprekken en vragenlijsten.

Daarom verdienen ze een welgemeende dankjewel!